

Psihologijski testovi u selekciji

Kriteriji psihologijskih testova

Prva psihologijska testiranja provedena su davne 1942. godine za zapošljavanje obavještajaca u američkoj obavještajnoj službi OSS (Office of Strategic Services), a ta organizacija je preteča onoga što danas znamo kao CIA. Šezdesetih i sedamdesetih godina psihologijska testiranja su dobila zamah u ostalim profesionalnim testiranjima. U to vrijeme se otprilike počinju i provoditi testiranja i na području Hrvatske. Kasnih sedamdesetih godina mnoge kompanije prestaju koristiti testove zbog straha od tužbi. Kompanije koje su ostale pri testiranju razvijaju kvalitetne testove vodeći sve više računa o metodologiji i pravednosti testiranja. Danas se u praksi zna da su testovi bolji prediktori učinka od intervjua, biografija, pisama preporuke ili drugih osobnih podataka radnika.

Svaki test mora biti standardiziran:

- Način primjene mora biti kontroliran
- Način bodovanja i točni odgovori moraju biti definirani
- Moraju biti postavljene norme za interpretaciju rezultata (baždarenost)
- Test mora biti pouzdan: mora pojavu mjeriti konzistentno
- Test mora biti valjan: mora mjeriti ono što želimo izmjeriti
- Test mora biti ekonomski opravdan
- Test mora biti pošten: ne smije preferirati jednu grupu nad drugom

Najvažniji kriterij svakog testa je valjanost:

- Logika je jasna: prediktor je uradak u nekom testu (npr. test numeričkih sposobnosti), a kriterij uspješnost u radnom zadatku (npr. procjena nadređenog o radnoj uspješnosti knjigovođa).
- Postoje dvije metode utvrđivanja kriterijske valjanosti:
- Metoda prisutnih radnika (concurrent validation)
- Metoda praćenja (predictive validation)

Pristranost testova i kako izbjeći:

Do pristranosti dolazi kada dvije različite grupe (npr. etničke, spolne) ispitanika imaju različite rezultate na prediktoru, a gotovo jednake u kriteriju. Naoko postoji relativno visoka povezanost, na razini svih ispitanika, ali ako se pogledaju grupe zasebno, dolazi do neopravdanog odbacivanja dijela radnika npr. manjinske grupe zbog njihovog rezultata u prediktoru. Takav je test pristran.